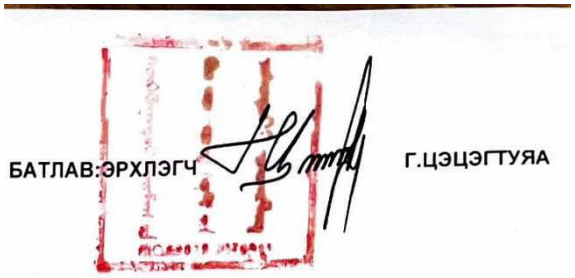

Баруун-Урт сумын Хүүхдийн 9 дүгээр цэцэрлэгийн хүүхдийн хоол,

хүнсний материалын техникийн тодорхойлолт

д/д	Барааны нэр төрөл	Хэмжих нэгж	Худалдан авах бүтээгдэхүүний ширхэг	Мөнгөн дүн	Техникийн тодорхойлолт
Багц 1: Бэлэн бүтээгдэхүүн					

1	**Гурил /1т/**	кг	2400	**37,221,100**	Монгол улсын гурилын стандартын дагуу үйлдвэрлэсэн. **Өнгө:** Цагаан буюу бага зэрэг шаргал туяатай, **Амт:** Гурилын өвөрмөц амттай, гашуун, исгэлэн болон бусад гаж амтгүй, **Үнэр:** Гурилын өвөрмөц үнэртэй, хөгцөрсөн, өмхийрсөн болон бусад гадны үнэргүй, **Хольц:** Зажлахад шүдэнд шажигнаж мэдэгдэх элс, шороогүй, **Хортон шавьж**: Амьд хортон шавьж , мөөгөнцөргүй, **Хадгалалт:** Хуурай, сэрүүн, агааржуулалт сайтай, хортон шавьжгүй агуулахад 6-12 сар хадгалсан,**Савлагаа:** Хүнсний зориулалтын цаасан уут буюу даавуун шуудай (5кг, 10кг, 25кг,50кг)-аар савлагдсан байх, **Шошго дээр:** Үйлдвэрлэгчийн нэр, хаяг, гурилын зэрэг, цэвэр жин, үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах нөхцөл, тэжээллэг чанар (ууараг, өөх тос, нүүрс ус) зэргийг заавал тусгасан байна. Шинжилгээний болон гарал үүслийн бичигтэй байх. Улаанбаатар гурилтай дүйцэхүйц байх.
2	**Арвайн гурил**	кг	24		Монгол улсын стандартын дагуу үйлдвэрлэсэн байх. **Гарал үүсэл:** Монгол нутгийн сортын, чанарын шаардлага хангасан арвайг ашигласан байх. **Боловсруулалт**: Арвайг угааж, цэвэрлэн, зохих хэмд (хэт түлэлгүй) хуурч, тээрэмдсэн байх. **Гадаад байдал:** Жигд маш нарийн ширхэгтэй нунтаг, бөөгнөрөлгүй байх. **Өнгө:** Цайвар бор, шаргал (хэт бараан биш) байх. **Үнэр:** Хуурсан үр тарианы тааламжтай үнэртэй байх. **Амт:** Өвөрмөц самарлаг амттай, гашуун болон хуршсан амтгүй байх. **Хортон шавьж:** Хортон шавьжаар бохирлогдоогүй, авгалдай байхгүй байх. **Савлагаа:** Хүнсний зориулалттай, чийг нэвтрүүлдэггүй, урагдаж гэмтээгүй уутанд (ихэвчлэн 0.5кг, 1кг-аар) савласан байх. **Шошго:** Үйлдвэрлэсэн огноо, хадгалах хугацаа (6 сараас дээшгүй), тэжээллэг чанар, хадгалах нөхцөл, үйлдвэрлэгчийн мэдээллийг тодорхой бичсэн байна. Шинжилгээний бичиг гарал үүслийн бичигтэй байх. Ноён арвайн гурилтай дүйцэхүйц байх.

3	**Бүхэл үрийн гурил 5кг/ УБ/**	кг	64	**Өнгө:** Бор шаргал буюу бараавтар туяатай, үр тарианы хальсны жижиг хэсгүүд жигд тархсан байх. **Амт, үнэр:** Гурилын өвөрмөц үнэртэй, гашуун, исгэлэн болон хөгцөрсөн үнэргүй байх. **Хортон шавьж:** Амьд хортон шавьж , мөөгөнцөргүй байх. **Савлагаа:** Хүнсний зориулалтын, гадны нөлөөнөөс хамгаалсан, урагдаж гэмтээгүй 1кг, 5кг, 10кг-ын цаасан болон даавуун уутанд савлагдсан байх. **Шошго:** Монгол хэл дээр бичигдсэн, үйлдвэрлэсэн хугацаа тодорхой байх, Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. Өег бүхэл үрийн гурилтай дүйцэхүйц.
4	**Цагаан будаа**	кг	800	**Өнгө:** Цагаан, гөлгөр, жигд өнгөтэй. Шарласан үр 0.5%-иас ихгүй. **Амт:**Будааны өвөрмөц амттай. Гашуун, исгэлэн амтгүй. **Үнэр:**Цагаан будааны анхилуун үнэртэй. Хөгц, өмхий, гадны гаж үнэргүй. **Төлөв байдал:**Үр тариа нь бүхэл, жигд хэмжээтэй. Бутарсан болон үйрмэг будаа 5%-иас ихгүй байх. **Хортон шавьж:** Амьд болон үхсэн хортон шавьж, авгалдай байхыг хатуу хориглоно. **Хорт бодисын үлдэгдэл:** Пестицид, гербицид болон хүнд металлын (тугалга, кадми, мөнгөн ус) агууламж зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс хэтрээгүй байх. **Мөөгөнцөр:** Афлатоксин В1 зэрэг мөөгөнцрийн хор байхгүй байх. **Савлагаа:** 1кг, 2кг, 5кг, 25кг-ын хүнсний зориулалттай, чийг нэвтрүүлдэггүй полипропилен (PP) шуудай эсвэл полиэтилен (PE) уутанд савласан байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр үйлдвэрлэсэн улс, үйлдвэрлэгчийн нэр, цэвэр жин, үйлдвэрлэсэн болон савласан хугацаа, хадгалах хугацааг тодорхой бичсэн байх. Сараана будаатай дүйцэхүйц. Шинжилгээний бичиг гарал үүслийн бичигтэй байх.
5	**Хөц будаа 1кг**	кг	64	**Өнгө:** Цагаан, бага зэрэг шаргал буюу ногоон туяатай, жигд өнгөлөгдсөн **Амт:** Хөц будааны өвөрмөц амттай, гашуун болон гаж амтгүй **Үнэр:** Хөгцөрсөн, хуршсан, өмхийрсөн болон бусад гадны үнэргүй **Хортон шавьж:** Хортон шавьж (эрвээхэй, цох, хачиг гэх мэт)-ийн амьд болон үхсэн үлдэгдэл байхгүй **Савлагаа:** 0.6 кг, 1кг-аар хүнсний зориулалттай, чийгнээс хамгаалагдсан, бат бөх савлагаатай байх.Шошго: Монгол хэл дээр үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацааг тодорхой бичсэн байх.Хадгалалт: Хуурай, сэрүүн, агааржуулалт сайтай, хортон шавьжгүй агуулахад хадгалсан байх. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх, Славагийн будаатай дүйцэхүйц.

6	**Гурвалжин будаа 1 кг**	кг	64		**Гадаад байдал:** Үр тариа нь цэвэрлэсэн, жигд хэмжээтэй, бүхэл байх, **Өнгө:** Бор шаргалаас хүрээн бор (жигд шарсан байх) **Амт:** Гурвалжин будааны өвөрмөц амттай, гашуун болон гаж амтгүй **Үнэр:**Шарсан үр тарианы тааламжтай үнэртэй, хөгц, хуршсан үнэргүй Гурвалжин будаа нь хальс ихтэй байх магадлалтай байдаг тул "Нэгдүгээр зэргийн цэвэрлэгээтэй" байх, **Хортон шавьж:** Сорилтоор амьд болон үхсэн хортон шавьж илрээгүй байх. **Савлагаа:** 0.5кг, 1кг-ын хүнсний зориулалтын, чийгнээс хамгаалагдсан бат бөх полипропилен уутанд савласан байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, үйлдвэрлэгчийн нэр, гарал үүсэл, тэжээллэг чанарыг тодорхой заасан байна. **Хадгалалт:** Хуурай, сэрүүн, агааржуулалт сайтай, хортон шавьжгүй агуулахад хадгалсан байх. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй, Славагийн будаатай дүйцэхүйц байх.
7	**Шар будаа 1кг**	кг	80		**Өнгө** Жигд шар эсвэл тод шаргал (Цайвар байх тусам чанар сайн) **Амт** Шар будааны өвөрмөц амттай. Гашуун амтгүй байх. **Үнэр** Хөгц, хуршсан үнэргүй, шинэ ургацын тааламжтай үнэртэй **Хортон шавьж** Сорилтоор амьд болон үхсэн хортон шавьж, авгалдай илрээгүй байх. **Савлагаа** 0.6кг, 0.9кг, 1кг-ын хүнсний зориулалттай, агаар нэвтрүүлдэггүй буюу чийгнээс хамгаалсан савлагаатай байх. **Шошго** Монгол хэл дээр үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, үйлдвэрлэгч тодорхой бичсэн байх **Хадгалалт** Хуурай, сэрүүн, харанхуй нөхцөлд хадгалсан байх. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. Славагийн будаатай дүйцэхүйц.

8	**Хүүхдийн будаа 1кг**	кг	64		**Өнгө**Цагаан буюу бага зэрэг шаргал туяатай, жигд өнгөтэй **Амт**Будааны өвөрмөц амттай. Гашуун, исгэлэн болон гадны амтгүй **Үнэр**Шинэ гурилын тааламжтай үнэртэй. Хөгц, хуршсан үнэргүй **Хортон шавьж:** Хортон шавьжаар бохирлогдоогүй, авгалдайгүй байх **Савлагаа:** 0.5кг, 1кг-аар хүнсний зориулалттай цаасан уут эсвэл полиэтилен баглаанд савласан байна. **Шошго:** Үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах заавар, тэжээллэг чанарыг монгол хэл дээр тодорхой бичсэн эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. **Хадгалалт:** Хуурай, сэрүүн, агааржуулалт сайтай нөхцөлд стандартын дагуу хадгалсан байх. Славагийн будаатай дүйцэхүйц байх.
9	**Хэмхдэс овьёс 0,4 гр**	ш	80		**Өнгө** Жигд шар буюу цайвар шар (Цагаан эрдэнэ шиш бол цагаан), нарийн ширхэгтэй, өнгөлсөн хэмхдэс **Амт** Эрдэнэ шишийн өвөрмөц амттай. Гашуун, исгэлэн амтгүй **Үнэр** Шинэ эрдэнэ шишийн тааламжтай үнэртэй. Хөгц, хуршсан үнэргүй **Хортон шавьж:** Хортон шавьжаар бохирлогдоогүй, авгалдай байхгүй байх. **Савлагаа:** 0.5кг, 1кг-аар хүнсний зориулалттай, чийгнээс хамгаалагдсан баглаа боодолтой байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, тэжээллэг чанар, үйлдвэрлэгчийн мэдээллийг тодорхой заасан байх, **Хадгалалт:** Хуурай, сэрүүн, агааржуулалт сайтай, хортон шавьжгүй агуулахад хадгалах, Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, Славагийн хэмхдэстэй дүйцэхүйц.

10	**Элсэн сахар**	кг	360		**Гадаад байдал** Жигд талст ширхэгтэй, хуурай, бөөгнөрөөгүй **Өнгө** Цагаан, гялалзсан (Шар туяагүй байх) **Амт** Амтлаг, чихэрлэг. Гадны гаж амтгүй **Үнэр** Үнэргүй (Хуурай сахар нь ямар нэг үнэр агуулах ёсгүй) **Уусах чанар:** Усанд бүрэн уусдаг, ууссаны дараа тунадасгүй, тунгалаг уусмал үүсгэнэ. **Талстын хэмжээ:** Талстын хэмжээ жигд, ихэвчлэн 0.5мм - 1.2мм-ийн хооронд байна. **Гадны хольц:** Элс, тоос, шуудайн ширхэг зэрэг гадны механик хольц байхгүй байх **Савлагаа:** 0.5кг, 1кг-аар хүнсний зориулалттай полиэтилен уутанд эсвэл 25кг, 50кг-аар дотроо гялгар ууттай даавуун/цаасан шуудайнд савласан байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, цэвэр жин, үйлдвэрлэгчийг тодорхой заана. **Хадгалалт:** Харьцангуй чийглэг 70%-иас ихгүй, хуурай, сэрүүн, гадны үнэр шингэхээс хамгаалагдсан агуулахад хадгалсан байх. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. Славагийн сахартай дүйцэхүйц.
11	**Бор сахар**	кг	10		**Гадаад байдал** Бага зэрэг чийглэг, зөөлөн, талст ширхэгтэй. **Өнгө** Цайвар бороос хар бор хүртэл. **Амт** Өвөрмөц карамель эсвэл зөөлөн чихэрлэг амттай. **Үнэр** Чихрийн нишингэний шүүсний тааламжтай үнэртэй. **Бөөгнөрөл:** Бор сахар нь байгалийн чийглэг шинж чанартай тул бага зэрэг бөөгнөрөх хандлагатай байдаг ч дарахад амархан задардаг байх ёстой.**Уусах чанар:** Халуун болон хүйтэн шингэнд бүрэн уусдаг, гадны механик хольцгүй байна. **Савлагаа:** Бор сахар нь чийгээ алдаж хатуурах эрсдэлтэй тул агаар үл нэвтрэх (air-tight), хүнсний зориулалттай полиэтилен баглаа боодолтой байна. **Хортон шавьж**: Хортон шавьжаар бохирлогдоогүй, **Шошго:** Монгол хэл дээр үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, тэжээллэг чанарыг заавал тусгасан байна. Шинжилгээний бичиг гарал үүслийн бичигтэй, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байх.

12	**Масло 80%**	кг	208		**Өнгө** Цайвар шаргал, жигд тархалттай (Толбогүй, шар өнгө нь хэт хурц биш) **Амт, үнэр** Цөцгийн тааламжтай үнэртэй, гашуун болон гадны үнэргүй **Савлагаа:** 5кг, 10кг-аар хүнсний зориулалтын доторлогоотой картон хайрцагт савласан байна. **Шошго:** "Цөцгийн тос", тослогийн хувь (80%), үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, үйлдвэрлэгчийг монгол хэл дээр заавал тусгасан байна **Хортон шавьж:** Хортон шавьжаар бохирлогдоогүй, Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байна.
13	**Ургамлын тос**	ш	168		Монгол улсад стандартад нийцсэн байх **Гадаад байдал** Тунгалаг, тунадасгүй, хөвөх хэсэггүй **Өнгө** Цайвар шар **Амт, үнэр** Үнэргүй, ямар нэгэн гаж амтгүй **Савлагаа:** 1л, 5л-ын хүнсний зориулалтын PET сав. Сав нь битүүмжлэл сайтай, гоожоогүй байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, үйлдвэрлэгчийн мэдээллийг тодорхой заасан байна.Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. Simply ургамлын тостой дүйцэхүйц.
14	**Олив тос**	ш	4		Монгол улсад стандартад нийцсэн байх **Гадаад байдал** Тунгалаг, тунадасгүй, хөвөх хэсэггүй **Өнгө** шар **Амт, үнэр** Үнэргүй, ямар нэгэн гаж амтгүй **Савлагаа:** 1л, хүнсний зориулалтын PET сав. Сав нь битүүмжлэл сайтай, гоожоогүй байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, үйлдвэрлэгчийн мэдээллийг тодорхой заасан байна.Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. Simply ургамлын тостой дүйцэхүйц.

15	**Зөгийн бал**	ш	12		Монгол улсын стандартад нийцсэн байх. **Төлөв байдал** Тунгалаг, зуурамтгай, бага зэрэг талсжсан байж болно (байгалийн шинж чанар). **Өнгө** Цайвар шаргалаас бор шаргал (Цэцгийн төрлөөс хамаарна). **Амт** Зөгийн балны өвөрмөц чихэрлэг амттай, хоолой бага зэрэг өрөвсөх мэдрэмж төрүүлнэ. **Үнэр** Цэцгийн анхилуун үнэртэй. Исгэлэн болон гадны үнэргүй. **Савлагаа:** Хүнсний зориулалтын шилэн сав эсвэл BPA-гүй пластик сав (250г, 500г, 1кг). Сав битүүмжлэлтэй, таг нь лацтай байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр бүтээгдэхүүний нэр, цэцгийн төрөл, үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа үйлдвэрлэгчийн хаяг, тэжээллэг чанарыг заасан байх. Сэлэнгийн зөгийн балтай дүйцэхүйц, шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх.
16	**Давс 1кг**	ш	96		Монгол улсын стандартад нийцсэн.**Гадаад байдал** Талст нунтаг, жигд ширхэгтэй, бөөгнөрөөгүй **Өнгө** Цагаан (бага зэрэг саарал эсвэл ягаан туяатай байж болно) **Амт** Цэвэр давсархаг амттай, гашуун болон гаж амтгүй **Үнэр** Үнэргүй (Иодын үнэр мэдэгдэхүйц биш байна) **Уусах чанар:** Усанд бүрэн уусдаг, механик хольцын үлдэгдэл (элс, чулуу) байхгүй байна.**Савлагаа:** 0.6кг, 0.9кг-аар хүнсний зориулалттай, гэрэл болон чийг нэвтрүүлдэггүй полиэтилен уутанд савласан байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа , иодын агууламж, үйлдвэрлэгчийг тодорхой заана. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, шинжилгээний, гарал үүслийн бичигтэй байх. Сондог давстай дүйцэхүйц.
17	**Ванилин сахар**	ш	40		**Гадаад байдал** Жигд талст ширхэгтэй нунтаг, бөөгнөрөөгүй, хуурай **Өнгө**Цагаан (ямар нэгэн будагч бодисгүй) **Амт**Чихэрлэг, ванилийн зөөлөн амттай. Гашуун амтгүй **Үнэр**Ванилийн өвөрмөц анхилуун үнэртэй. Хурц химийн үнэргүй **Уусах чанар**Халуун болон хүйтэн шингэнд бүрэн уусдаг **Хортон шавьж:** Хортон шавьжаар бохирлогдоогүй, авгалдайгүй байх **Савлагаа:** 5г, 10г, 15г, 20г-аар хүнсний зориулалтын, үнэр алдахаас хамгаалсан битүүмжлэлтэй уутанд савлагдсан,**Шошго:** Монгол хэл дээр бүтээгдэхүүний нэр, үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа , найрлага, үйлдвэрлэгчийн мэдээллийг тодорхой заана.Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, шинжилгээний, гарал үүслийн бичигтэй байх.

19	**Исгэгч 500 гр**	ш	16		Монгол улсын стандартад нийцсэн байх. **Гадаад байдал** Жигд жижиг мөхлөг **Өнгө** Цайвар шаргалаас бор шаргал **Үнэр** Исгэгчийн өвөрмөц үнэртэй. Хөгц, хуршсан үнэргүй, Химийн гаралтай өнгө, үнэр оруулагч болон хүүхдийн эрүүл мэндэд хортой хадгалалтын бодис агуулаагүй байх. **Савлагаа:** 10г,500г-аар вакуумжуулсан, чийг болон агаар үл нэвтрэх тугалган цаасан баглаа боодолтой байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр бүтээгдэхүүний нэр, үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа , хэрэглэх заавар, үйлдвэрлэгчийн мэдээллийг тодорхой заана. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.Сухие исгэгчтэй дүйцэхүйц.
20	**Какао 5гр**	ш	24		**Гадаад байдал**Маш нарийн ширхэгтэй, бөөгнөрөөгүй, нэгэн төрлийн нунтаг **Өнгө**Цайвар бороос гүн бор (Шүлтжүүлэлтийн зэргээс хамаарна) **Амт** Какао шошны өвөрмөц, ялимгүй гашуун, тааламжтай амттай **Үнэр** Какао шошны гүн анхилуун үнэртэй. Хөгц, хуршсан үнэргүй байх, Химийн будагч бодис, амт оруулагч, сахар орлуулагч агуулаагүй байх.**Савлагаа:** 100г, 250г, 500г эсвэл 1кг-аар хүнсний зориулалттай, чийг болон үнэр үл нэвтрэх вакуумжуулсан уут эсвэл лаазалсан савлагаатай байна. **Шошго**: Монгол хэл дээр бүтээгдэхүүний нэр, найрлага (100% какао), тослогийн хэмжээ, үйлдвэрлэсэн болон хадгалах хугаца, үйлдвэрлэгчийг заасан байна. Шинжилгээний бичиг гарал үүслийн бичигтэй эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байна.

21	**Нэрс варень**	ш	40		Монгол улсын стандартад нийцсэн байх. **Гадаад байдал**Нэг төрлийн өтгөвтөр бүтэцтэй. Жимс нь бүхлээрээ эсвэл жигд хэрчигдсэн байж болно.**Өнгө**Тухайн жимсний байгалийн өнгө Нэрс - хүрэн ягаан, **Амт**Жимсний өвөрмөц чихэрлэг, ялимгүй исгэлэн амттай. Гашуун эсвэл түлэнхий амтгүй. **Үнэр**Шинэ жимсний анхилуун үнэртэй. Исэж хөөсөн, хөгцөрсөн үнэргүй.Химийн гаралтай зохиомол будагч бодис агуулаагүй байх.Савлагаа: 250г, 500г эсвэл 1кг-аар хүнсний зориулалтын шилэн саванд вакуумжуулж савласан байна. Таг нь лацтай, анх удаа нээгдэхэд "тас" хийх чимээ гардаг байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр бүтээгдэхүүний нэр, найрлага, жимсний хувь, үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, үйлдвэрлэгчийг тодорхой заана. Шинжилгээний бичиг гарал үүслийн бичигтэй эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байна.
22	**Жимстэй овъёос 1 кг**	ш	40		**Гадаад байдал**Нэг төрлийн хэмжээтэй, сүвэрхэг бүтэцтэй, шингэнд амархан уусдаг эсвэл зөөлөрдөг.**Өнгө**Байгалийн (эрдэнэ шишийн шаргал болон тухайн жимсний өнгө холилдсон). Химийн тод будагчгүй.**Амт**Эрдэнэ шиш болон жимсний зөөлөн чихэрлэг амттай. Гашуун, исгэлэн амтгүй.**Үнэр**Жимсний болон эрдэнэ шишийн тааламжтай үнэртэй.Хадгалалтын хугацаа уртасгагч хиймэл амт оруулагч, сахар орлуулагч агуулаагүй байх,**Савлагаа:** Агаар болон чийг үл нэвтрэх вакуумжуулсан уут, тугалган доторлогоотой хайрцаг. 0.3кг,1.2кг-аар савлагдсан байх. **Шошго:** Монгол хэл дээр бүтээгдэхүүний нэр, найрлага (жимсний хувь), үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацааг тодорхой тусгассан байх. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх.
23	**Шпагети гоймон 400г**	ш	80		Монгол улсын стандартад нийцсэн. **Гадаад байдал** Гадаргуу нь гөлгөр, жигд. Хагарч цууралгүй, үйрмэг багатай.**Өнгө** Нэг төрлийн, шаргал буюу крем өнгөтэй. Цайрсан биш.**Амт, үнэр** Дээд зэргийн гурилын өвөрмөц амттай. Исгэлэн, хөгц болон гаж үнэргүй, **Хортон шавьж:** Хортон шавьжаар бохирлогдоогүй, авгалдайгүй байх,**Савлагаа:** 400г, 300г, 500г-аар хүнсний зориулалттай полиэтилен эсвэл полипропилен уутанд савласан байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр бүтээгдэхүүний нэр, сорт, найрлага, үйлдвэрлэсэн болон хадгалах хугацаа, тэжээллэг чанарыг тусгасан байх. Шинжилгээний бичиг, гарал үүслийн бичигтэй байх. Добродеягийн гоймонтой дүйцэхүйц.

24	**Лапша гоймон 3кг**	ш	32		Монгол улсын стандартад нийцсэн. **Гадаад байдал**Гадаргуу нь жигд, ширхэгтэй харагдаж болно. Хагарч цууpаагүй.**Өнгө**Байгалийн бор, бараан шаргал (Бүхэл үрийн гурилын өнгө).**Амт, үнэр**Үр тарианы өвөрмөц самарлаг амттай. Гаж үнэр, гашуун амтгүй, **Савлагаа:** 300г, 400г, 3кг-аар битүүмжлэлтэй уутанд савласан байна. Шошго: Монгол хэл дээр бүтээгдэхүүний нэр, хадгалах хугацаа, тэжээллэг чанар бичигдсэн байх. Шинжилгээ гарал үүслийн бичигтэй Лапшагийн бүхэл үрийн гоймонтой дүйцэхүйц.
25	**гоймон /400г/**	ш	56		Монгол улсын стандартад нийцсэн. **Хэлбэр дүрс** Дунгийн хясаа хэлбэртэй, ирмэг нь цэвэрхэн таслагдсан, жигд хэмжээтэй. **Өнгө** Нэг төрлийн цайвар шаргал. (Будагч бодисгүй). **Амт, үнэр** Дээд зэргийн гурилын өвөрмөц амттай. Хөгц, гашуун болон гаж үнэргүй. **Савлагаа:** 400г, 900г, 5кг-аар хүнсний зориулалтын, битүүмжлэлтэй уутанд савласан. **Шошго**: Монгол хэл дээр нэр, сорт, найрлага, хадгалах хугацаа, үйлдвэрлэгчийг тодорхой заасан байна. Шинжилгээний бичиг, гарал үүслийн бичигтэй байна. Добродея дун гоймонтой дүйцэхүйц.
26	**гоймон /алаг/1кг**	ш	72		**Гадаад байдал** Гадаргуу гөлгөр, өнгө бүр нь тод боловч байгалийн туяатай.**Амт, үнэр** Гурилын болон ялимгүй хүнсний ногооны амттай. Гаж үнэргүй. **Аюулгүй байдал**: Химийн будагч бодис агуулаагүй байх. **Савлагаа:** 400г, 500г, 5кг-аар битүүмжлэлтэй, доторх өнгө нь харагдахуйц цонхтой эсвэл тунгалаг уутанд савласан байна.**Шошго:** Монгол хэл дээр нэр, өнгө оруулагчийн найрлага, хадгалах хугацаа, үйлдвэрлэгчийг тодорхой заасан байна.Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна. Добродея алаг гоймонтой дүйцэхүйц.
27	**Пүнтүүз 1кг**	ш	32		**Гадаад байдал** Маш нарийн, жигд утсархаг хэлбэртэй. Хуурай байхдаа хатуу, уян хатан биш.**Өнгө** Цагаан тунгалаг, Химийн цайруулагч бодис агуулаагүй байх. **Амт, үнэр**Өвөрмөц саармаг амттай. Гаж үнэр, хөгцгүй. Халуун усанд дэвтээсний дараа тасрахгүй, уян хатан, тунгалаг болдог байх, Элс, шороо, баглаа боодлын үлдэгдэлгүй байх, Генетикийн өөрчлөлтгүй цардуулаар үйлдвэрлэсэн байх. Микробиологийн үзүүлэлт хүүхдийн хүнсний стандартад нийцсэн байна.**Савлагаа:** 500г, 800г, 1000г-аар хүнсний зориулалттай, чийг үл нэвтрэх полиэтилен уутанд савласан.**Шошго**: Монгол хэл дээр нэр, найрлага (ямар цардуул орсон), үйлдвэрлэсэн болон хадгалах хугацаа, үйлдвэрлэгчийг тодорхой заасан байна.Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.

28	**Цай /дүрдэг/**	ш	24		Монгол улсын стандартад нийцсэн. **Гадаад байдал** Цайны шүүлтүүр уут нь урагдаагүй, жигд хэмжээтэй, утсаар бэхлэгдсэн. **Хандлалт** Халуун усанд 2-3 минут дүрэхэд жигд хандлагдаж, тунгалаг өнгөтэй болно. **Өнгө Хар цай:** Улаан хүрэн, Ногоон цай: Цайвар шаргал туяатай. **Амт, үнэр** Цайны навчны өвөрмөц анхилуун үнэртэй, ялимгүй торгомсог амттай.**Савлагаа**: Нэг хайрцагт 20, 25, 50 эсвэл 100 ширхэгээр савлагдсан. Уут бүр нь гадуур нэг бүрчилсэн цаасан эсвэл тугалган ууттай байх нь үнэр алдахаас хамгаална. **Шошго:** Монгол хэл дээр нэр, сорт, хадгалах хугацаа үйлдвэрлэсэн хугацаа, үйлдвэрлэгчийг тодорхой заана. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
29	**цай 100ш/Монгол цай/**	ш	2		**Гадаад байдал**Ургамлын навч, цэцэг, ишний холимог. Мөөгөнцөр болон гадны хольцгүй.**Өнгө**Тухайн ургамлын байгалийн өнгө (Хандлахад тунгалаг шаргал эсвэл цайвар ногоон).**Амт, үнэр**Зэрлэг ургамлын анхилуун үнэртэй, зөөлөн тааламжтай амттай.Гарал үүсэл: Байгаль орчны бохирдолгүй бүс нутгаас түүж бэлтгэсэн байх (Байгаль орчны шинжилгээний дүгнэлттэй). **Радио идэвхт бодис:** Цайны ургамал нь цацраг идэвхт бодисыг өөртөө хуримтлуулах хандлагатай байдаг тул радиологийн хяналтад орсон байх. **Нэмэлт бодис:** Химийн үнэр оруулагч, амт оруулагч, будагч бодис агуулаагүй байх.**Савлагаа:** Ургамлын ашигтай шинж чанарыг хадгалах зорилгоор дотор талдаа тугалган доторлогоотой цаасан хайрцаг эсвэл вакуум ууттай байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр ургамлын нэр, түүсэн газар, үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, хэрэглэх зааврыг заавал тусгана. 100 Шинжилгээний бичиг, гарал үүслийн бичигтэй байх.
30	**Зөөхий /450г/**	ш	40		**Гадаад байдал**Нэг төрлийн өтгөвтөр бүтэцтэй, гөлгөр гадаргуутай.**Өнгө**Цагаанаас цайвар шаргал (Нэг төрлийн, толбогүй).**Амт, үнэр** Сүүн хүчлийн исгэлэн, тааламжтай амттай. Гаж үнэр, гашуун амтгүй. Гэдэсний савханцар, алтан шар стафилококк, салмонелл болон бусад эмгэг төрүүлэгч нян байхгүй байна. Хөгц мөөгөнцрийн хэмжээ зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс хэтрээгүй байх.**Антибиотик**: Сүүн дэх антибиотик болон угаалгын бодисын үлдэгдэлгүй байна.**Савлагаа:** 180г,350г,450г-аар хүнсний зориулалтын пластик аяганд вакуум таглаатай савласан байна. Сав нь битүүмжлэл сайтай, гоожоогүй байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, тослогийн хэмжээ, үйлдвэрлэгчийн мэдээлэл болон хадгалах нөхцөлийг тодорхой заана. Шинжилгээний бичиг, гарал үүслийн бичигтэй байх. Сайны зөөхийтэй дүйцэхүйц.

31	**Аарцны ундаа 1л**	ш	256		**Төрөл:** Ариутгасан аарцны ундаа (чацаргана, нэрс, аньс зэрэг байгалийн жимсний хольцтой байж болно). **Найрлага:** Үнээний сүүний цэвэр аарц, цэвэршүүлсэн ус, байгалийн жимсний өтгөрүүлэгч эсвэл шүүс, элсэн чихэр. **Технологи:** Өндөр хэмийн богино хугацааны ариутгал (UHT) эсвэл пастержуулах технологиор боловсруулсан, шууд уухад бэлэн байна. Гадаад байдал Нэг төрлийн шингэн бүтэцтэй, тунадас багатай (сэгсэрч хэрэглэх). **Өнгө** Цагаан (хэрэв жимстэй бол тухайн жимсний өнгө туяатай). **Амт, үнэр** Аарцны ялимгүй исгэлэн, жимсний анхилуун амттай. Гаж үнэргүй.Нэмэлт бодис: Химийн гаралтай хадгалалтын бодис, хиймэл будагч болон үнэр оруулагч агуулаагүй байх. Ариутгасан бүтээгдэхүүн тул эмгэг төрүүлэгч нян, хөгц мөөгөнцөр байхгүй байна. Сахарын агууламж хэт өндөр биш (багагүй боловч эрүүл мэндийн хэм хэмжээнд) байна.**Савлагаа:** 200мл, 250мл эсвэл 500мл-ээр агаар үл нэвтрэх, олон давхар тугалган доторлогоотой (Tetra Pak) савлагаатай. Соруултай эсвэл эргэдэг тагтай байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр нэр, найрлага, үйлдвэрлэсэн болон хадгалах хугацаа, тэжээллэг чанар (илчлэг, ууураг, витамин), үйлдвэрлэгчийн мэдээллийг тодорхой заасан байна. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
32	**Печень бүхэл үртэй 800гр**	ш	160		**Гадаад байдал**Нэг төрлийн хэлбэр дүрстэй, гадаргуу дээр үр тарианы ширхэгүүд харагдаж болно.**Өнгө**Байгалийн бор, бараан шаргал (Бүхэл үрийн гурилын өнгө).**Бүтэц**Хуурай, үйрмэг багатай, идэхэд хэт хатуу биш.Зохиомол будагч бодис, хадгалалтын бодис, амт оруулагч агуулаагүй байх.**Савлагаа:** 800г хүртэлх жинтэй, чийг болон гадны нөлөөнөөс хамгаалсан, хүнсний зориулалттай полимер уутанд савлагдсан байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр нэр, найрлага, үйлдвэрлэсэн болон хадгалах хугацаа, тэжээллэг чанарыг тодорхой заасан байна. Шинжилгээ,гарал үүслийн бичигтэй байх. Аз жаргал бүхэл үрийн печеньтэй дүйцэхүйц.
33	**печень**	ш	80		**Гадаад үзэмж:** Зөв тэгш өнцөгт хэлбэртэй, ирмэгүүд нь тэгш. Дээд тал нь тод гарсан хээтэй, хагаралгүй.**Өнгө:** Алтан шаргалаас цайвар бор өнгөтэй, жигд халагдсан байна.**Амт ба үнэр:** Ванилийн тааламжтай үнэртэй, чихэрлэг. Гадны ямар нэгэн гашуун эсвэл эхүүн амтгүй.**Савлагаа:** 800г хүртэлх жинтэй, чийг болон гадны нөлөөнөөс хамгаалсан, хүнсний зориулалттай полимер уутанд савлагдсан байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр нэр, найрлага, үйлдвэрлэсэн болон хадгалах хугацаа, тэжээллэг чанарыг тодорхой заасан байна. Шинжилгээ,гарал үүслийн бичигтэй байх. Наша марка печеньтэй дүйцэхүйц.Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан.

34	**печень**	ш	80		**Гадаад үзэмж:** Зөв тэгш өнцөгт хэлбэртэй, ирмэгүүд нь тэгш. Дээд тал нь тод гарсан хээтэй, хагаралгүй.**Өнгө:** Алтан шаргалаас цайвар бор өнгөтэй, жигд халагдсан байна.**Амт ба үнэр:** Ванилийн тааламжтай үнэртэй, чихэрлэг. Гадны ямар нэгэн гашуун эсвэл эхүүн амтгүй.**Савлагаа:** 235г хүртэлх жинтэй, чийг болон гадны нөлөөнөөс хамгаалсан, хүнсний зориулалттай полимер уутанд савлагдсан байна. **Шошго:** Монгол хэл дээр нэр, найрлага, үйлдвэрлэсэн болон хадгалах хугацаа, тэжээллэг чанарыг тодорхой заасан байна. Шинжилгээ,гарал үүслийн бичигтэй байх. Амуу бүхэл үрийн печеньтэй дүйцэхүйц. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байх.
35	**Хатаасан ногоон сонгино 0.5**	ш	16		**Өнгө:** Байгалийн ногоон өнгөө хадгалсан байна. **Үнэр:** Ногоон сонгины хурц, тааламжтай үнэртэй. **Бүтэц:** Гартаа барьж үзэхэд шаржигнаж хугарамтгай, чийгүй байна.**Савлагаа:** 50г,20г-аар зориулалтын уутанд савлагдаж эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байх. Үйлдвэрлэсэн хугацаа орц найрлагыг тодорхой заасан байх. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. Монголдой сонгинотой дүйцэхүйц.
35	**Сийр**	ш	5		Гадаад байдалЗөөлөн, жигд, бага зэрэг үйрмэг эсвэл түрхлэг хэлбэрийн бүтэцтэй. Шар сүү бага зэрэг ялгарсан байж болно.ӨнгөЦагаан эсвэл бага зэрэг шаргал туяатай, бүх хэсэгтээ жигд.Амт, үнэр Сүүн хүчлийн цэвэр амттай, гадны ямар нэгэн гашуун, эхүүн эсвэл хөгцөрсөн амтгүй. Савлагаа: Хүнсний зориулалтын, битүүмжлэл сайтай, гадны нөлөөнөөс хамгаалагдсан байна. Шошгон дээр үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, тэжээллэг чанарыг тодорхой бичсэн байна. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, шинжилгээ гарал үүслийн бичигтэй байх.
36	**Лимоны хүчил**	ш	16		**Гадаад байдал:** Инверт сироп нь тунгалаг, шаргал өнгөтэй, зөгийн бал шиг өтгөн зуурамтгай байна. **Амт:** Чихэрлэг, гашуун болон хэт исгэлэн амтгүй.**Өнгө:** Шар тунгалаг,хөгц үүсэгүй байх. **Савлагаа:** 150г, 250г-аар битүүмжилсэн уутанд савлагдсан,бяцарч цохигдоогүй, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх.
37	**Томат нухаш**	ш	24		**Өнгө:** Улаан шаргал, жигд. **Амт:** Томатны үл ялиг исгэлэн, анхилуун амттай. Гадны ямар нэг гаж нөлөөгүй, найрлагандаа ямар нэг будагч бодисгүй, 250г, 1кг-аар зориулалтын саваар савлагдсан байх. Хэт их тослог биш, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, шинжилгээ гарал үүслийн бичигтэй байх.

38	**Алимны цуу 500г**	ш	4		Заавал байгалийн гаралтай, исгэлтийн аргаар гаргаж авсан алимны цуу байх. Алимны цууны өнгөнд өөрчилөлт ороогүй, тунадас үүсээгүй байх. 0.5г-аар зориулалтын шилэнд савлагдсан тагны лац бэхэлгээ сайн байх. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан, эрүүл мэндэд хор нөлөөгүй шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. MNS стандарт хангасан.
39	**Гүнждийн тос 500г**	ш	8		**Бүтэц:** Гүнждийн тос нь зуурмагийг илүү "торгомсог" (silky) болгож, бэлэн болсон жигнэмэгийг аманд ороод үйрч хайлдаг зөөлөн бүтэцтэй болгоно. **Үнэр:** Хуурсан самар мэт тааламжтай гүнждийн үнэр мэдрэгдэх ёстой. **Өнгө:** Гүнждийн үрний бор цэгүүд харагдахуйц алтан шаргал. **Амт:** Чихэрлэг ба самарлаг амт хосолсон.Гүнждийн тос гэрлийн нөлөөгөөр үнэрээ алдаж, амт нь хувирах эрсдэлтэй тул зөв хадгалсан байх. **Савлагаа**: Зориулалтын шилэнд 0.3г, 0.5г-аар савлагдсан байх. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх.
40	**Дүпү 400г**	ш	40		**Өнгө:** Цайвар шаргал. **Амт:** Маш зөөлөн, буурцгийн тааламжтай амттай. **Бүтэц:** Дотор талдаа нягтарал сайтай, исэлт байхгүй, монголд улсдаа үйлдвэрлэсэн, орц найрлаганд химийн бодисгүй, хугацаа уртасгагчгүй байх. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх.
41	**Хөмүүл 500гр**	ш	8		**Үнэр:** Зэрлэг сонгино, сармисны хурц тааламжтай үнэртэй. **Гадаад үзэмж:** Алтан шаргал гадаргуу дээр хөмүүлийн ногоон цэгүүд жигд тархсан байна. **Амт:** Давслаг, хөмүүлийн өвөрмөц хурц амттай. Монгол орны хөрсөнд ургасан байгалийн гаралтай, зэрлэг ургамлын амт,тэжээллэг, үүраглаг байх. Хөгц, элдэв хольцгүй байх. Савлагаа 0.5г, 1кг-аар шилэн саванд савлагдсан, шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх.
42	**Таанын сорс 5гр**	ш	16		**Амт:** Сонгиноос илүү гүн, үл ялиг халуун чанарын амттай. Гадаад үзэмж: Алтан шаргал гадаргуу дээр таанын ногоон цэгүүд жигд тархсан байна. Монгол орны хөрсөнд ургасан байгалийн гаралтай, зэрлэг ургамлын амт,тэжээллэг, үүраглаг байх. Хөгц, элдэв хольцгүй байх. Зориулалтын шилэн саванд савлагдсан, шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх.
43	**Шар тос 500гр**	ш	40		Шар тос нь гүн алтан шаргал өнгөтэй, тааламжтай үнэр амттай, монгол үнээний сүүнээс гаргаж авсан стандартын дагуу бэлтгэсэн байх. Шар тос нь 100% тослог байх, аманд ороод шууд хайлдаг бүтэцтэй байх. Хугацаа уртасгагч бодисгүй, ямар нэгэн хөгцгүй байх. Эрүүл ахуйн шаардлага хангасан шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. Зориулалтын шилэн саванд савлагдсан байх. Монгол шар тостой дүйцэхүйц.

44	**Өндөг**	ш	128		Хамгийн сайн амт, чанартай цэвэрлэж, ариутгасан байх. Монгол сортын шинэ өндөг, гарал үүсэл тодорхой шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй эрүүл ахуйн шаардлага хангасан байх. Хугацаа тодорхой заасан байх. Зориулалтын сав баглаа боодолтой хагарч гэмтээгүй байх.
45	**Чацаргана 2л**	ш	64		**Үнэр:** Чацарганы өвөрмөц, анхилуун үнэртэй. **Амт**: Чихэрлэг, үл ялиг исгэлэн. **Өнгө:** Тод шаргал, улбар шар. Исэж муудаагүй, гадны өөр үнэр амтгүй, хугацаа уртасгагч бодисгүй,хугацаа тодорхой заасан байх. Зориулалтын саванд 2 литрээр савлагдсан битүүмж лац нь сулраагүй, тундас үүсээгүй байх. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. Едений чацарганы шүүстэй дүйцэхүйц.
46	**Үхрийн нүд 2л**	ш	24		**Өнгө:** Үл ялиг ягаан туяатай, алтан шаргал. **Үнэр:** Үхрийн нүдний тод, анхилуун үнэртэй. Исэж муудаагүй, гадны өөр үнэр амтгүй, хугацаа уртасгагч бодисгүй, зориулалтын саванд 2 литрээр савлагдсан битүүмж лац нь сулраагүй, тундас үүсээгүй байх. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. Едений үхрийн нүдний шүүстэй дүйцэхүйц.
47	**Олон жимс 2л**	ш	24		**Өнгө:** Байгалийн бор ягаан эсвэл бараан шаргал. **Үнэр:** Ойн зэрлэг жимсний баялаг, анхилуун үнэртэй. **Амт:** Исгэлэн болон чихэрлэг амт төгс зохицсон. Исэж муудаагүй, гадны өөр үнэр амтгүй, хугацаа уртасгагч бодисгүй, зориулалтын саванд 2 литрээр савлагдсан битүүмж лац нь сулраагүй, тундас үүсээгүй байх. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. Едений олон жимсний шүүстэй дүйцэхүйц.
48	**Тахиа мах**	кг	96		Тахианы махны техникийн тодорхойлолт нь тухайн шувууны нас, боловсруулалтын арга, хөргөлтийн төлөв байдал болон эрүүл ахуйн стандартуудаар (Монгол улсад **MNS 0520:2022** стандарт) тодорхойлогддог. **Гадаад төрх:** Өөхөн давхарга жигд, цус хураагүй, яс хугараагүй,өд сөдгүй цэвэрлэсэн. **Өнгө Арьс:** нь цайвар шаргал, мах нь ягаан туяатай (Арьс сааралтах, хөхрөх нь муудсаны шинж) **Бүтэц:** Хуруугаар дарахад хонхорхой нь хурдан тэнийх нягт, уян хатан **Үнэр:** Шинэ махны өвөрмөц үнэр (Исгэлэн, эхүүн үнэргүй байх) Шувууны мах нь нян үржих эрсдэл өндөртэй тул температурын горимыг чанд мөрдөх ёстой.Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.

49	**Аньс 2л**	ш	56		Аньс жимсний шүүс үйлдвэрлэх технологи нь жимсний найрлагадахь биологийн идэвхт бодис, витамин болон өвөрмөц амтыг хадгалахад чиглэгддэг. Аньс нь өөрөө байгалийн нөөшлөгч бодис болох бензойн хүчил ихээр агуулдаг тул хадгалалт даах чадвар сайтай байдаг.Хугацаа дуусаагүй, сав баглаа боодолд гэмтэл учраагүй, Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
50	**Далайн байцаа 5г**	ш	96		Далайн байцаа нь далайн гүнд (4-10 метр) ургадаг олон наст замаг бөгөөд хүнсэнд түүний навсархаг хэсгийг ашигладаг. **Гадаад төрх:** Навсархаг хэсэг нь туузан хэлбэртэй, ирмэг нь долгиотсон. **Өнгө:** Байгаль дээрээ гүн ногоон, бор ногоон өнгөтэй. Боловсруулалтын дараа (хатаасан, давсалсан) бараан ногоон эсвэл хар ногоон өнгөтэй болно.
51	**Нунтаг далайн байцаа 5гр**	ш	32		Нунтаг байцаа нь шинэ байцааг тусгай технологиор хатааж, тээрэмдэн гаргаж авсан, хүнсний болон эрүүл мэндийн нэмэлт бүтээгдэхүүний зориулалттай техникийн түүхий эд юм. Гадаад төрх: Нарийн ширхэгтэй, жигд бүтэцтэй нунтаг,Өнгө: Цагаан байцааны нунтаг нь цайвар ногооноос шаргал; хүрэн байцааных гүн ягаан эсвэл нил ягаан өнгөтэй байна. Үнэр ба амт: Байцааны өвөрмөц анхилуун үнэр, ялимгүй чихэрлэг амттай.Нарны гэрэл болон чийгээс маш сайн хамгаалах шаардлагатай. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
52	**Шөлний байцаа**	ш	32		Далайн байцаа нь далайн гүнд (4-10 метр) ургадаг олон наст замаг бөгөөд хүнсэнд түүний навсархаг хэсгийг ашигладаг. **Гадаад төрх:** Навсархаг хэсэг нь туузан хэлбэртэй, ирмэг нь долгиотсон. **Өнгө:** Байгаль дээрээ гүн ногоон, бор ногоон өнгөтэй. Боловсруулалтын дараа (хатаасан, давсалсан) бараан ногоон эсвэл хар ногоон өнгөтэй болно.

53	**эрдэнэшиш**	ш	36		Үр тарианы худалдаанд (MNS 0339:2010 болон олон улсын жишиг) дараах үзүүлэлтүүдийг баримталдаг: Чийглэг 14.0%-иас ихгүй (Урт хугацаанд хадгалахад) Хольц (Гадаад бодис) 1.0–3.0%-иас ихгүй Гэмтсэн үр 3.0–5.0%-иас ихгүй (Дулаанд түлэгдсэн, хөгцөрсөн) Натурын жин 680–720 г/л (Үрийн нягтыг илэрхийлнэ) Афлатоксин 20 ppb-ээс ихгүй (Мөөгөнцрийн хор, аюулгүй байдлын чухал үзүүлэлт) Нарны гэрэл болон чийгээс маш сайн хамгаалах шаардлагатай. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
54	**Улааншош**	ш	24		Улаан шош нь хэлбэр хэмжээгээрээ "бөөр" хэлбэртэй байна. Өнгө: Гүн улаан, тод улаан эсвэл хүрэн улаан. Гадаргуу нь жигд өнгөтэй, гөлгөр байна. Бүтэц: Хатуу, нягт хальстай. Боловсруулсны дараа доторх махлаг хэсэг нь зөөлөн, нунтаг бүтэцтэй болдог. Амт: Ялимгүй самарлаг, шүүслэг амттай. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
55	**Хар шош**		24		Хар шош нь хэлбэр хэмжээгээрээ "бөөр" хэлбэртэй байна. Өнгө: Гүн улаан, тод улаан эсвэл хүрэн улаан. Гадаргуу нь жигд өнгөтэй, гөлгөр байна. Бүтэц: Хатуу, нягт хальстай. Боловсруулсны дараа доторх махлаг хэсэг нь зөөлөн, нунтаг бүтэцтэй болдог. Амт: Ялимгүй самарлаг, шүүслэг амттай. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
56	**вандуй**	ш	32		Ногоон вандуй нь уураг, витаминаар баялаг, хүнсний үйлдвэрлэлд шинээрээ, хөлдөөсөн, лаазалсан болон хатаасан хэлбэрээр хамгийн өргөн ашиглагддаг таримал юм. Түүний техникийн тодорхойлолтыг Монгол улсын **MNS 0177:2010** стандартын дагуу чанарын шаардлагын дагуу дараах байдлаар тодорхойлно. Гадаад төрх Бүрхүүл нь жигд ногоон өнгөтэй, шүүслэг, шинэ байна. Үр нь зөөлөн, нягт биш, амт нь чихэрлэг байна. Нарны гэрэл болон чийгээс маш сайн хамгаалах шаардлагатай.

					Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
57	**цагаан гаа/5гр/**	ш	10		Техникийн тодорхойлолтыг олон улсын стандарт (**ISO 1003**) болон чанарын шаардлагын дагуу дараах байдлаар тодорхойлно. Гадаад төрх: Олон салаалсан ("хуруу" шиг) хэлбэртэй үндэслэг иш. Гадна хальс нь нимгэн, цайвар шаргал эсвэл бор туяатай байна. Махлаг хэсэг: Шүүслэг, цайвар шар өнгөтэй, утаслаг бүтэцтэй. Амт ба үнэр: Өвөрмөц анхилуун үнэртэй, хурц халуун оргисон амттай.Нарны гэрэл болон чийгээс маш сайн хамгаалах шаардлагатай. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
58	**нунтаг сармис**	ш	10		Олон улсын (ISO 5563) болон хүнсний стандартын дагуу хатаасан сармис нь дараах шаардлагыг хангасан байна:Төвлөрөл: 1 кг хатаасан сармис нь ойролцоогоор 3-4 кг шинэ сармистай тэнцэхүйц амт чанарыг агуулдаг.Хадгалалт: Хуурай, сэрүүн орчинд, битүүмжлэлтэй савand 12-24 сар хадгалах боломжтой. Нарны гэрэл болон чийгээс маш сайн хамгаалах шаардлагатай. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
59	**шар будааны нунтаг**	ш	10		**Гадаад үзэмж:** Үл ялиг барзгар гадаргуутай, алтан шаргал. **Амт:** Хуурсан будаа эсвэл самар амтагдана. **Үнэр:** Байгалийн үр тарианы анхилуун үнэртэй. 0.5г-аар савлагдсан, өтгөн тунадас үүсээгүй, уураг 12,6 гр, өөх тос 3,3 гр, нүүрс ус 63 гр, илчлэг 335 ккалтай байна. Будааны өвөрмөц үнэртэй, хөгцгүй сав баглаа боодол гэмтээгүй, шавьж болон тэдгээрийн ялгадас, хатуу зүйлээр бохирдоогүй, хугацаа уртасгагч ороогүй, шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байх. Сатурн шар будааны нунтагтай дүйцэхүйц.
Багц 2: СҮҮ СҮҮН БҮТЭЭДЭГДЭХҮҮН					

1	**Монгол үнээний сүү**	л	2560	**14,340,000**	Үнээний цэвэр сүү.Өтгөн тослогийн агууламж өндөр.Сав стандартын,гарал үүсэл тодорхой,Шинэжилгээний бичигтэй,хэрвээ муудсан тохиодолд буцааж өгөх.Зориултын машинаар зөөх.Саальчин өөрөө шинэжилгээнд хамрагдсан.
2	**Аарц/монгол/**	л	400		Гарал үүсэл тодорхой,сав багалаа зориулалтых,нийлүүлж байгаа аж ахуйн нэгжийн ажилчид эрүүл ахуйн шинэжилгээнд хамрагдсан байх.Өнгө ,үнэр, амт сайтай.Монгол аргаар бэлдсэн шар усыг нь шүүсэн.Хүүхдэд өгөхөд тааламжтай байх.
3	**Тараг/үнээний/**	л	200		Гарал үүсэл тодорхой,сав багалаа зориулалтых,нийлүүлж байгаа аж ахуйн нэгжийн ажилчид эрүүл ахуйн шинэжилгээнд хамрагдсан байх.Өнгө ,үнэр, амт сайтай.Монгол аргаар бэлдсэн шар усыг нь шүүсэн.Хүүхдэд өгөхөд тааламжтай байх.
352					
1	**Үхрийн мах**	кг	3520	**58,200,000**	Энэ нь чанар, амт, зөөлөн чанараараа үхрийн нас, хүйс, үүлдэр болон тэжээлээс хамаарч өөр өөр байдаг.Эрүүл ахын шаардлага хангасан илчлэг сайтай шинэ махны үнэртэй тод улаан хүрэн өнгөтэй махны чанар байдлаа алдаагүй элдэв үнэр амт ороогүй гарал үүслийн болон шинжилгээний бичигтэй элдэв тариа вакцин хийлгээгүй.Гарал үүсэл шинжилгээний бичигтэй.

2	**Сүүл**	кг	20		Бүтэц: Бусад дотор өөхийг бодвол маш уян хатан, зөөлөн, булчингийн ширхэг холилдсон бүтэцтэй.Өнгө: Цасан цагаан эсвэл үл ялиг шаргал туяатай. Хөхөрсөн, цус хуралттай байж болохгүй.Өнгө: Цасан цагаан эсвэл үл ялиг шаргал туяатай. Хөхөрсөн, цус хуралттай байж болохгүй.Гарал үүсэл шинжилгээний бичигтэй.
3	**5 цул**	кг	200		Үнэр: Шинэ, өвөрмөц анхилуун үнэртэй. Гашсан эсвэл хуршсан үнэргүй байх.Гарал үүсэл шинжилгээний бичигтэй.
4	**Адууны мах**	кг	200		Эрүүл ахуй: Мал эмнэлгийн үзлэгээр орсон, паразит (туулга, уйланхай) байхгүй байх ёстой.Гарал үүсэл шинжилгээний бичигтэй эрүүл ахуйн шаардлага хангасан.
5	**Хонины мах**	кг	160		ШаардлагаӨнгөГадаргуу нь хатсан нимгэн хальстай, цайвар улаанаас хүрэн улаан өнгөтэй. Өөх нь цагаан буюу цайвар шаргал.ҮнэрТухайн малын махны өвөрмөц шинэ сэргэг үнэртэй. Гадны болон муудсан үнэргүй байх.Эрүүл ахуйн шаарлага хангасан.
Багц 4: Хүнсний ногоо					

1	**Төмс**	кг	1680	**9,555,600**	Монгол улсад мөрдөгдөж буй стандартын (MNS 0171:2001) дагуу төмсийг дараах байдлаар ангилна: Төмсний чанарыг тодорхойлохдоо сорт, хэмжээ, боловсорсон байдал болон эрүүл ахуйн шаардлагыг голчилдог. **Гадаад төрх:** Хэлбэр нь сортоосоо хамаарч бөөрөнхий, зууван, урт зууван байна. Хальс нь гөлгөр эсвэл ялимгүй барзгар, нүд нь гүн биш байх ёстой. **Бүтэц:** Махлаг хэсэг нь нягт, хатуу, хөлдөөгүй, ялзраагүй байна. **Өнгө:** Хальс нь шар, цагаан, улаан, ягаан; махлаг хэсэг нь цагаан, цайвар шар эсвэл тод шар өнгөтэй. **Цардуул**: Дунджаар 14–25%. (Техникийн зориулалттай буюу спирт, цардуулын үйлдвэрийн төмсөнд энэ үзүүлэлт өндөр байна).**Хуурай бодис:** 20–25%.**Уураг:** 1.5–2.5%.**С витамин**: 10–25 мг/100г (Хадгалалтын хугацаанаас хамаарч буурдаг). **Анхаарах зүйл:** Төмсийг гэрэлгүй орчинд хадгалах ёстой. Наранд байлгавал соланин (хортой бодис) ялгарч, төмс ногоордог. Ногоорсон төмсийг хүнсэнд хэрэглэхийг хориглоно. **Тээвэрлэлт:** Цохилт, гэмтлээс хамгаалж, агаар нэвтрэх сав баглаа боодолтой (шуудай, тор) тээвэрлэнэ. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
2	**Байцаа**	кг	424		Техникийн тодорхойлолтыг стандартын дагуу (MNS 0172:2010) дараах үзүүлэлтүүдээр тодорхойлно. Сортын онцлогт тохирсон (бөөрөнхий, хавтгай бөөрөнхий) **Нягтрал:** Толгой нь бүрэн бүрэлдсэн, чанга, нягт байх **Цэвэрлэгээ:** Гаднах бохирдсон, илүүдэл навчийг авсан (2-3 бүрхүүл навч үлдээж болно) **Голын урт:** Толгойн өндрийн 1/3-ээс ихгүй байх **Гэмтэл:** Хагараагүй, хөлдөөгүй, өвчин хортон заримдаг гэмтэлгүй байх. Байцаа нь биологийн идэвхт бодисоор баялаг бөгөөд техникийн чанарыг дараах үзүүлэлтээр үнэлдэг: **Хуурай бодис:** 7–10% (Хадгалалт даах чадварт нөлөөлнө). **Сахар:** 3–5% (Даршлахад исэлт явагдах гол түүхий эд болдог). **С витамин:** 30–60 мг/100г. **Нитратын үлдэгдэл:** Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ 500-900 мг/кг (Ургалтын үеэс Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.

3	**Лууван**	кг	560		Монгол улсын MNS 0173:2010 стандартын дагуу дараах байдлаар ангилдаг. Луувангийн чанарыг түүний хэлбэр, өнгө, болон голч хэсгийн харьцаагаар тодорхойлно. **Гадаад төрх:** Сортын онцлогт тохирсон хэлбэртэй (конус, цилиндр), гадаргуу нь гөлгөр, үрчлээгүй, хагараагүй байна. **Өнгө:** Хурц улбар шар, улаан шар өнгөтэй. Голч хэсэг (зүрх) нь аль болох бага, үндэснийхээ өнгөтэй ижил байх нь дээд зэргийн чанарт тооцогдоно. **Цэвэрлэгээ:** Навчийг 0.5–1.0 см үлдээж тайрсан, шорооноос цэвэрлэсэн байна. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
4	**Сармис**	кг	16		Сармисны техникийн тодорхойлолтыг Монгол улсын **MNS 3514:1983** стандарт болон олон улсын жишиг үзүүлэлтээр дараах байдлаар тодорхойлно. Сармисны чанарыг үнэлэхдээ толгойн бүрэн бүтэн байдал, хумсны нягтыг гол үзүүлэлт болгодог. **Гадаад төрх:** Толгой нь бүтэн, хумснууд нь нягт, гадна хальсаар сайтар хучигдсан, **Чийглэг:** Сайн хатсан, хуурай хальс нь хүрхрэх чимээтэй байна. **Аллицин:** Сармисны өвөрмөц үнэр, нян устгах шинж чанарыг тодорхойлогч гол бодис. **Хуурай бодис:** 35–42% (Хүнсний ногоон дотроос хамгийн өндөр хуурай бодистойд тооцогдоно). **Сахар:** 20–27% (Ихэвчлэн инулин хэлбэрээр байдаг). **Уураг:** 6.5–8.0%..Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.

5	**Сонгино**	кг	200		Монгол улсын **MNS 0174:2010** стандартын дагуу дараах үзүүлэлтүүдээр тодорхойлно. Сонгины чанарыг тодорхойлохдоо түүний боловсорсон байдал, гадна хальсны бүрэн бүтэн байдлыг голчилдог.**Гадаад төрх**: Толгойн хэлбэр нь сортоосоо хамаарч бөөрөнхий, хавтгай бөөрөнхий, эсвэл зууван байна. Гадна тал нь сортын онцлогт тохирсон (шар, улаан, цагаан) хуурай хальсаар бүрхэгдсэн байна.**Бүтэц:** Махлаг хэсэг нь нягт, шүүслэг. Сонгины "хүзүү" хэсэг нь сайн хатсан, нарийн байх ёстой.**Амт:** Сортоос хамаарч хурц, хагас хурц, эсвэл чихэрлэг байна. **Хуурай бодис:** 10–15% (Энэ үзүүлэлт өндөр байх тусам хадгалалт сайн даадаг). **Сахар:** 6–9% (Хурц амттай сортуудад сахар илүү их байдаг ч эфирийн тосонд дарагддаг).**Эфирийн тос:** 10–65 мг/100г (Өвөрмөц үнэр, амтыг тодорхойлно).**С витамин:** 10–20 мг/100г.Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
6	**Хүрэн манжин**	кг	90		Монгол улсын **MNS 0175:2010** стандартын дагуу дараах үзүүлэлтүүдээр тодорхойлно. Хүрэн манжингийн чанарыг түүний хэлбэр, голч хэсгийн судал болон өнгөөр тодорхойлдог. **Гадаад төрх:** Сортоосоо хамаарч бөөрөнхий, хавтгай бөөрөнхий, эсвэл зууван хэлбэртэй байна. Гадаргуу нь цэвэр, гөлгөр, хагараагүй байна. **Өнгө:** Махлаг хэсэг нь хар улаан, хүрэн улаан, эсвэл нил улаан өнгөтэй. Хөндлөн зүсэлтээр цагаан цагираг судал аль болох бага байх нь чанартай (чихэрлэг) манжинд тооцогдоно. **Цэвэрлэгээ:** Навчийг 0.5–1.0 см үлдээж тайрсан, үндэсний үзүүрийг гэмтээгээгүй байна.Хүрэн манжин нь бетаин (будагч бодис) болон сахараар баялаг тул техникийн өндөр ач холбогдолтой. **Бетаин:** Зүрх судасны үйл ажиллагааг дэмжих бодис (Сорт болон өнгөний нягтралаас хамаарна). Сахар: 9–12%, Хуурай бодис: 14–20%, Эрдэс бодис: Кали, төмөр, борын агууламж өндөр. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.

7	**Шар манжин**	кг	400		Шар манжин нь бусад үндэст ногоог бодвол ургалтын хугацаа богино, хурдан боловсордог онцлогтой. **Гадаад төрх:** Хэлбэр нь сортоосоо хамаарч хавтгай бөөрөнхий, бөөрөнхий эсвэл зууван байна. Гадаргуу нь гөлгөр, шар эсвэл цайвар шар өнгөтэй. **Махлаг хэсэг:** Нягт, шүүслэг, шар өнгөтэй. Хэт томорсон тохиолдолд гол хэсэг нь модлогшиж, хөндийрөх талтай байдаг тул техникийн болцыг зөв тодорхойлох нь чухал. **Амт:** Өвөрмөц хурц биш, ялимгүй чихэрлэг амттай. Шар манжин нь В-ийн төрлийн витаминууд болон эрдэс бодисоор баялаг.Хуурай бодис: 9–13%,Сахар: 5–7%, Витамин С: 20–40 мг/100г (Жүржтэй дүйцэхүйц хэмжээний С витамин агуулдаг).Каротин: Шар өнгөний нөлөөгөөр тодорхой хэмжээний А витамины эх үүсвэр болдог. Шинжилгээ, гарал үүслийн бичигтэй байна.
Багц 5: Нарийн ногоо, жимс жимсгэнэ					
1	Чинжүү	кг	96	**14,762,300.00**	Генетикийн өөрчлөлтгүй (Non-GMO), органик тариалалтын гэрчилгээтэй байх нь тохиромжтой. Монгол хөрсөнд ургасан, шинжилгээний бичигтэй байх дээд зэргийн чанартай байх**.Гадаад төрөл**: Гөлгөр, гялалзсан гадаргуутай, хатуу чанга,Улаан эсвэл шар өнгөтэй.Гүйцэд боловсорсон, шүүслэг, хурц үнэргүй, ямар нэгэн согоггүй (толбо, хөгц, хорхой идэлтгүй) байх.
2	Брокли	кг	160		Генетикийн өөрчлөлтгүй (Non-GMO), органик тариалалтын гэрчилгээтэй байх нь тохиромжтой. Монгол хөрсөнд ургасан,хөгцөрч муудаагүй,шавьж хорхойд идэгдээгүй шинжилгээний бичигтэй байх дээд зэргийн чанартай байх. Гадаад төрөл:**Бүтэц:** Цэцэгт толгой нь нягт, ишиндээ бат бөх бэхлэгдсэн байна. **Өнгө:** Гүн ногоон, хөхөвтөр ногоон. Шарласан эсвэл борлосон хэсэггүй байх (Шарлах нь хөгширсний шинж)**.Үнэр:** Броклины өвөрмөц шинэ үнэртэй. Хөгцөрсөн, иссэн үнэргүй байна.Бүтэц Иш нь шүүслэг, хатуу. Цэцэг нь зөөлөрч салбараагүй байна.

3	Өргөст хэмх	кг	96		Техникийн бүрэн боловсролт гүйцсэн (хэт томорч үр нь хатуураагүй). **Гадаргуу:** Гөлгөр эсвэл жижиг товгортой, цэвэр, хуурай, шороогүй**.**:Тухайн сортод тохирсон зөв хэлбэртэй, шулуун (хэт тахир биш).**Өнгө:** Жигд ногоон (шарласан хэсэггүй байх).**Бүтэц:** Хатуу, шүүслэг, зажлахад шаржигнасан. Зөөлөрсөн, хорчийсон байж болохгүй. **Амт:** Үнэр Өргөст хэмхний шинэ үнэртэй. Гашуун амтгүй байх (хүүхэд идэхэд хамгийн чухал).Гарал үүслийн гэрчилгээ болон лабораторийн шинжилгээний хуудастай .Монгол хөрсөнд ургасан байна. **Механик гэмтэ**л: Ховхорсон, бяцарсан, хөлдсөн хэсэггүй байх.заавал дагалдана.
4	Цоо байцаа	кг	16		**Төлөв байдал:** Бүрэн боловсорсон, толгойлсон, навчис нь хоорондоо нягт шахагдсан байна. **Хэлбэр:** Сортоос хамаарч гонзгой зууван эсвэл цилиндр хэлбэртэй. **Өнгө:** Гадна талын навч нь цайвар ногоон, дотор тал руугаа цагаан эсвэл цайвар шар өнгөтэй.**Механик гэмтэл**: Ховхорсон, бяцарсан, хөлдсөн хэсэггүй байх.Гарал үүслийн гэрчилгээ болон лабораторийн шинжилгээний хуудастай
5	Гоньд	ш	10		**Төлөв байдал:** Бүрэн боловсорсон, хатаасан үрӨнгө Сортоос хамаарч саарал туяатай бор эсвэл хар хүрэн. Үнэр ба амт Өвөрмөц хурц үнэртэй, бага зэрэг гашуун, халуун оргисон амттай.Хүнд металл: Олон улсын хүнсний стандартад (Codex Alimentarius) заасан зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс хэтрэхгүй байх.Шошго:Үйлдвэрлэсэн болон дуусах хугацаа.Үйлдвэрлэгчийн нэр, хаяг.Бүтээгдэхүүний нэр, цэвэр жин (5г)Гарал үүслийн гэрчилгээ болон лабораторийн шинжилгээний хуудастай.

6	Ногоон хулуу	кг	56		**Төлөв байдал:** Шинэхэн хураасан, бүтэц нь чанга, шүүслэг.**Хэлбэр:** Цилиндр хэлбэртэй, шулуун.**Өнгө**: Тод ногооноос гүн ногоон өнгөтэй, гадаргуу дээрээ цайвар цэгүүд эсвэл зураастай байж болно.**Гадаргуу:** Гөлгөр, нимгэн хальстай, зөөлрөөгүй, хагаралгүй.**Гэмтэл:** Механик сэв, шавьжинд идүүлсэн сорви нийт гадаргуугийн 5%-иас хэтрэхгүй байх.Гарал үүслийн гэрчилгээ болон лабораторийн шинжилгээний хуудастай.Монгол хөрсөнд ургасан.
7	Бор мөөг	кг	8		**Төлөв байдал:** Шинэхэн хураасан, бүтэц нь чанга, шүүслэг, хатуу байна.Хэлбэр: Малгай нь бөөрөнхий, дэлгэгдээгүй (Кримини) эсвэл бүрэн дэлгэгдсэн (Портобелло) байж болно.**Өнгө:** Цайвар бороос гүн бор өнгөтэй. Малгайн дотор талын ялтас (gills) нь ягаан туяатай бороос гүн бор өнгөтэй байна.Цэвэр байдал Хөрсний үлдэгдэл, хүлэр болон гадны хольцгүй (угаагаагүй, хуурай байх).Гэмтэл Шалгархай, няцралт, харласан толбо нийт жингийн 5%-иас ихгүй байна.лабораторийн шинжилгээний бичигтэй
8	Сэвэг зарам	кг	10		**Төрөл:** Ногоон, улаан, бор, хар (Белуга) гэж ангилагдана.**Төлөв байдал:** Хатаасан үр. Хальстай (бүхэл) эсвэл хальсалж дундуур нь хуваасан байж болно.**Амт, үнэр:** Өвөрмөц самарлаг амттай. Мөөгөнцөр, хөгц болон бусад гадны үнэргүй байна.Зөвхөн итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээний бичигтэй
9	Ягаан байцаа	кг	40		Гадаад байдал: Шинэ, нягт, навчнууд нь чанга, гэмтэлгүй байна. Өнгө: Тод нил ягаан эсвэл хүрэн улаан (өнгө алдаагүй байх). Үнэр: Өөрийн гэсэн өвөрмөц шинэ үнэртэй, хөгцөрсөн болон гадны үнэргүй байна.Монгол хөрсөнд ургасан.Гарал үүсэл: Зөвхөн итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээний бичигтэй

10	Яншуй	кг	20		Гадаад байдал: Навч нь тод ногоон өнгөтэй, сэв зураасгүй, хортон шавьжид идэгдээгүй, хагдарч муудаагүй байна. Үнэр ба амт: Яншуйн өвөрмөц анхилуун үнэртэй, гашуун болон хөгцөрсөн амтгүй байх. Цэвэршилт: Шороо, элс, хог ургамал болон бусад гадны хольцгүй байна.**Гарал үүсэл:** Зөвхөн итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээний бичигтэй
11	Юуцай	кг	56		Гадаад үзэмж: Навч нь тод ногоон, шинэхэн, ямар нэгэн толбогүй, хорхой идээгүй байх. Шилбэ нь цагаан эсвэл цайвар ногоон, хатуувтар, шүүслэг байна.Хэмжээ: Хүүхдийн хоолонд аль болох жижиг (baby bok choy) сортыг сонгох нь зүйтэй. Учир нь эслэг багатай, зөөлөн байдаг.Гарал үүсэл: Монгол хөрсөнд ургасан.
12	Хулуу шар	кг	120		**Гадаргуу:** Гадна тал нь хатуу, бүтэн, механик гэмтэлгүй (зурагдсан, хагарсан, цохигдсон байх ёсгүй)**.**: Сортын онцлогт тохирсон (бөөрөнхий, зууван, лийр хэлбэртэй гэх мэт), хэлбэр дүрсээ алдаагүй.**Цэвэр байдал**: Шороо, тоос болон гадны хольцгүй байна.Доторх өнгө Улбар шар, шар эсвэл гүн шар.**Доторх өнгө:** Улбар шар, шар эсвэл гүн шар.Амт, үнэр Хулууны өвөрмөц үнэртэй, гашуун амтгүй.Монгол хөрсөнд ургасан.Шинжилгээний бичигтэй байх.
13	Цэцэгт байцаа	кг	24		**Төлөв байдал**: Шинэхэн, бүрэн боловсорсон, бүтэц нь чанга,**Цэвэр байдал**:Шороо, тоос, гадны хольцгүй.**Амт:** Өвөрмөц чихэрлэг-исгэлэн хосолсон амттай. Гашуун эсвэл муудсан амтгүй. Шошго: Бүтээгдэхүүний нэр, үйлдвэрлэгч, гарал үүсэл, савласан огноо, хадгалах хугацааг тодорхой бичсэн байна.**Гарал үүсэл:** Зөвхөн итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээний бичигтэй.

14	Үрлэн помидор	кг	72		**Төлөв байдал:** Шинэхэн, бүрэн боловсорсон, бүтэц нь чанга, шүүслэг байна.**Өнгө:** Жигд тод улаан (мөн шар, улбар шар, хар хүрэн сортууд байж болно).**Гадаргуу:** Гөлгөр, гялалзсан, хагаралгүй, зөөлрөөгүй, механик гэмтэлгүй.**Цэвэр байдал**:Шороо, тоос, гадны хольцгүй.**Амт:** Өвөрмөц чихэрлэг-исгэлэн хосолсон амттай. Гашуун эсвэл муудсан амтгүй. **Шошго:** Бүтээгдэхүүний нэр, үйлдвэрлэгч, гарал үүсэл, савласан огноо, хадгалах хугацааг тодорхой бичсэн байна.**Гарал үүсэл:** Зөвхөн итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээний бичигтэй
15	Бууцай	кг	48		**Төлөв байдал:** Шинэхэн хураасан, навчит хэлбэртэй. Навчис нь бүтэн, эрүүл, сортын онцлогт тохирсон хэлбэртэй байна.**Өнгө**: Гүн ногооноос тод ногоон өнгөтэй. Навч шарлаагүй, өнгө алдаагүй байх ёстой.Чанга, уян хатан, шүүслэг (ургамлын эд эс нь суларч, хацаагүй байх).**Цэвэр байдал:** Шороо, элс, үндэсний үлдэгдэл болон гадны хольцгүй.**Дээд зэрэг:** Ижил хэмжээтэй, маш шинэхэн, багцалсан эсвэл зориулалтын хайрцагт савласан. **Гарал үүсэл**: Зөвхөн итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээний бичигтэй
16	Мөөг хатаасан 500гр	ш	10		Монгол улсад хүүхдийн хоолны түүхий эд, бүтээгдэхүүн нь MNS 5043:2001 (Хүүхдийн хоолны бүтээгдэхүүн. Ерөнхий техникийн шаардлага) болон эрүүл ахуйн үндсэн стандартуудад нийцсэн байх ёстой **Гарал үүсэл**: Зөвхөн итгэмжлэгдсэн лабораторийн шинжилгээний бичигтэй, хяналтын дор тариалсан (хүлэмжийн) мөөг байна. Зэрлэг мөөг ашиглахыг хүүхдийн хоолны үйлдвэрлэлд хориглодог. **Гадаад байдал:** Шинэ, бүрэн бүтэн, ямар нэгэн механик гэмтэлгүй, хорхой идээгүй, өнгө хувираагүй байна. **Боловсруулалт:** Мөөгний малгай болон шилбэ нь чанга, хатуувтар бүтэцтэй байх ёстой. Шүүслэг чанараа алдаагүй байх.
17	Хатаасан алим	ш	64		**Боловсруулалт:** Угааж цэвэрлэсэн, голыг нь авч зүссэн, агаарт эсвэл зориулалтын хатаагч төхөөрөмжид хатаасан.**Бүтэц:** Уян хатан, хугарамтгай бус (чипснээс бусад нь). Гартаа барихад наалдамхай биш**,Гэмтэл:** Харласан, совингтой, голын хальстай хэрчим 5%-иас ихгүй,Амт, **үнэр:** Алимын өвөрмөц үнэр хадгалагдсан. Хөгцөрсөн, гашуун, эсвэл химийн өвөрмөц үнэргүй.Шинжилгээний бичигтэй байх.

18	Холимог жимс	ш	62		Бүрэлдэхүүн: Аливаа хольц нь хамгийн багадаа 3-5 төрлийн жимснээс бүрдэнэ,Төлөв байдал: Жимснүүд нь сортын шинж чанараа хадгалсан, эрүүл, бүрэн боловсорсон байна.Гэмтэл Няцарсан, өнгө алдсан, хэлбэрээ алдсан жимс 5%-иас ихгүй.Амт ба үнэр Жимс бүрийн өвөрмөц амт хадгалагдсан, хөгц болон гадны үнэргүй.Хатаасан: Наранд эсвэл зориулалтын төхөөрөмжид хатаасан. Гадаргуу нь наалдамхай биш, жигд хатсан байна.Савлагаа: 1 кг-аар жижиглэн савласан бол чийг, гэрэл нэвтрүүлдэггүй, хүнсний зориулалтын наалттай уут (Zip-lock).Үйлдвэрлэсэн улс ба үйлдвэрлэгч.Хадгалах горим болон дуусах хугацаа.Шинжилгээний бичигтэй байх.
19	Чангааанз 1кг	ш	62		Төлөв байдал: Шинэхэн хураасан, эрүүл, бүрэн боловсорсон, бүтэц нь чанга боловч шүүслэг байна.Хэлбэр: Бөөрөнхий эсвэл үл ялиг зууван, дундуураа гүн бус ховилтой.Өнгө: Сортоос хамаарч цайвар шараас тод улбар шар өнгөтэй. Наранд харсан тал нь улаан туяатай байж болно.Шинжилгээний бичигтэй байх.
20	Банана	кг	64		**Төлөв байдал:** Шинэхэн, эрүүл, бүтэц нь чанга (зөөлөрч муудаагүй), иштэйгээ байна.Хэлбэр: Сортын онцлогт тохирсон үл ялиг махийсан цилиндр хэлбэртэй.Гадаргуу Гөлгөр, мөөгөнцөргүй, шавьж болон механик гэмтэлгүй.Баглаа Нэг баглаа (Hand) нь 4–8 ширхэг банантай байна.Амт, үнэр: Өвөрмөц анхилуун үнэртэй, чихэрлэг амттай. Гадны өвөрмөц үнэр (химийн бодис, хөгц) байхгүй.Шинжилгээний бичигтэй байх.
21	Мандарин	кг	64		**Төлөв байдал:** Шинэхэн, бүрэн боловсорсон, эрүүл, бүтэц нь чанга.Хэлбэр: Бөөрөнхий буюу хоёр туйлаасаа бага зэрэг хавтгайрсан хэлбэртэй.**Өнгө:** Сортоос хамаарч тод улбар шар, шар туяатай улбар шар. Өнгө нь жигд байх.Хальс Нимгэн, гараар хуулахад хялбар. **Гадаргуу:** нь гялалзсан, цэвэр.**Гэмтэл:** Хөлдөлтийн шинжгүй, мөөгөнцөргүй, механик шалгархайгүй.Савлагаа: Агааржуулалт сайтай модон, хуванцар эсвэл картон хайрцагт.Шинжилгээний бичигтэй байх.**Амт, үнэр**: Цитрусын өвөрмөц анхилуун үнэртэй. Гадны өвөрмөц үнэр (химийн бодис, хөгц) байхгүй.
22	Алим	кг	88		**Төлөв байдал**: Бүрэн боловсорсон, цэвэр, эрүүл, бүтэц нь чанга, шүүслэг байна.**Хэлбэр:** Сортын онцлогт тохирсон (бөөрөнхий, зууван, тал бөмбөрцөг хэлбэртэй), хэлбэр дүрсээ алдаагүй.**Өнгө:** Сортын шинж чанарыг хадгалсан (улаан, шар, ногоон эсвэл алаг**).Гадаргуу:** Гөлгөр, мөөгөнцөргүй, шавьж болон механик гэмтэлгүй (сорви нийт талбайн 5%-иас хэтрэхгүй).Амт, үнэр: Алимын өвөрмөц анхилуун үнэртэй, сортын онцлогт тохирсон амттай. Гадны өвөрмөц үнэр (хөгц, химийн бодис) байхгүй.Шинжилгээний бичигтэй байх

23	Цангис	ш	16		**Төлөв байдал**: Бүрэн боловсорсон, бүтэц нь маш чанга, уян хатан, гялалзсан гадаргуутай байна.**Хэлбэр:** Бөөрөнхий эсвэл үл ялиг зууван хэлбэртэй.**Өнгө:** Гүн улаан, тод улаан эсвэл хүрэн улаан. Өнгө нь жигд байх тусмаа амин дэм ихтэй.Гадаргуу Гөлгөр, хуурай, мөөгөнцөргүй, шалгархайгүй.**Амт:** Өвөрмөц хүчтэй исгэлэн, бага зэргийн гашуун амттай.**Гадаргуу:** Гөлгөр, хуурай, мөөгөнцөргүй, шалгархайгүй.**Савлагаа:** Агаар нэвтрэх нүхтэй пластик сав, картон хайрцаг эсвэл зориулалтын уут.Шинжилгээний бичигтэй байх.
24	Бор үзэм	кг	64		**Шошго:** Үйлдвэрлэсэн хугацаа, хадгалах хугацаа, гарал үүслийн улс, шим тэжээлийн үзүүлэлтийг тодорхой заасан байна.**Боловсруулалт:** Байгалийн аргаар наранд хатаасан эсвэл сүүдэрт хатааж, цэвэрлэсэн.**Төлөв байдал:** Үр нь бүтэн, хоорондоо наалдаж бөөгнөрөөгүй, гадаргуу нь үрчийсэн боловч уян хатан.**Өнгө:** Хар хүрэн, гүн бор эсвэл хар. **Өнгө:** жигд байна.**Гадны хольц:** Элс, шороо, чулуу болон бусад гадны биет огт байхгүй байна.Савлагаа: 1 кг-аар жижиглэн савласан бол хүнсний зориулалтын полиэтилен уут эсвэл цаасан хайрцаг. (Бөөнийх бол 10-12.5 кг-ын картон хайрцаг).Шинжилгээний бичигтэй байх
25	Лийр	кг	64		**Төлөв байдал**: Бүрэн боловсорсон, цэвэр, эрүүл, бүтэц нь чанга, шүүслэг байна.**Хэлбэр:** Сортын онцлогт тохирсон (бөөрөнхий, зууван, тал бөмбөрцөг хэлбэртэй), хэлбэр дүрсээ алдаагүй.**Өнгө:** Сортын шинж чанарыг хадгалсан (улаан, шар, ногоон эсвэл алаг**).Гадаргуу:** Гөлгөр, мөөгөнцөргүй, шавьж болон механик гэмтэлгүй (сорви нийт талбайн 5%-иас хэтрэхгүй).Амт, үнэр: лийрний өвөрмөц анхилуун үнэртэй, сортын онцлогт тохирсон амттай. Гадны өвөрмөц үнэр (хөгц, химийн бодис) байхгүй.Шинжилгээний бичигтэй байх
Бүгд дүн				**134,079,000**	

ХЯНАСАН НЯГТЛАН БОДОГЧ.....С.Мөнхзул

БОЛОВСРУУЛСАН НЯРАВ.....Н.Аззаяа